

ታደሴ ጭም (ወዲ ጭም) መን እዩ?

ታደሴ ጭም ገዲም ተጋዳላይ ህዝባዊ ግንባር እዩ፡፡ አብዚ ሕጂ እዋን አብ ታሕታይ ጽፍሒ ተመዲቦም አብ ልዕሊኦም ንዝርከቡ ሓላፍቲ ከይተረፈ ሂልኮፕተር አሲሮም ዝቅጥቅጡን ህዝቢ ካብ ዘሰራጩ ሓላፍቲ ሓይ እዩ፡፡ በዚ ሒዞም ዘሎ ሓላፍነት ብቀጥታ ምስ ኢሰያስ አፍወርቂ ዝራኽብን መደብ ተቐቢሉ ህዝቢ ካብ ዘሳቕዩ ሓይ እዩ፡፡ ወዲ ጭም ንመቐለዊ መሬት ኩናማ ኤርትራ ቅድሚ ምጽኡ፡ አብ ዝተፈላለዩ ከባቢታት ኤርትራ ተመዲቡ አብ ልዕሊ ህዝቢ ከቢድ ግፍዒ ዘወርድ ዝነበረ ሰብ እዩ፡፡ ንመሬት ኩናማ ቅድሚ አርባዕተ ዓመት ከም መራሒ በጦሎኒ እንተተመደበ እውን፡ ናይ ንኡስ ዘባ ጎኝን ከባቢኣን ናይ ጸጥታን ሚሊሻን ሓላፊ እዩ፡፡ ቀንዲ ንቁጥኡ አብ ዳሴ ኮይኑ፡ ናይቲ ከባቢ አመሓዳሪን ጸጥታን፣ ጭቃ ዓዲ፣ ሚሊሻን፣ ክ/ሰራዊት 57 ጠቂሊሉ ዝመርሖ ዝነበረ እዩ፡፡ ወዲ ጭም አብ ከባቢ ዳሴ ኮይኑ አብ ልዕሊ ብሄረ ኩናማ ዝፈጸሞም ግፍዒታት ነዞም ዝስዕቡ እዮም፡-

1. “ኩናማ መሬት አለኩም ዶ” ዝብል ዘረባ መሸፈቲ አፉ እዩ፡፡ እዚ ጭራ ኩሉ ግዜ ካብ አፍ ወዲ ጭም ዝወጽእ ዘረባ እዩ፡፡ አብ ልዕሊ ብሄረ ኩናማ ብዘለዎ ኩቴር ጽልኢ፡ ህዝቢ ኩናማ አብ ባህላዊ ዕድና ወርቂ ተዋፊሩ አብ ዝሰርሓሉ እዋን፡ ሰራዊት ብምውራድ ከም እንስሳ እንዳሃደኑ ብጥይት ዘባርር ዝነበረ እዩ፤
2. ሪሂጸም ዝረኽቡዎ ወርቂ ብሓይሊ ይምንጥል ከም ዝነበረ፤
3. ንብሄረ ኩናማ ብዘይ ምንም መርትዖን ጭብጢን ምስ ዲምሓኩኤ ምትእስሳር አለኩም ብዝብል ጉልባብ ዘሳቐየ፤
4. ብውልቀን ብስደራ ንአባላት ኩናማ ካብ 500.00 ናቕፋ ክሳብ 1000.00 ብዘይ ምንም ምክንያት ይቀጽዕ ከም ዝነበረ፤
5. መንግስቲ ሓገዝ ኢሉ ንህዝቢ ዝዕድሎ ኮበርታን አጎበር (ለምስያ) አብ ጊሊ ጥቅሙ ብምውዳል ንዕዳጋ አውራዲ ሸይጡ ይጥቅሙ ከም ዝነበረ፤
6. ንብሄረ ኩናማ አርዲዱ ንምንብርካክ፡ ብኪሻታት ጭው አብ ልዕሊ እቲ ዝተአስሩሉ ገዛ አቀማኲ ማይ ብምክዓው እንዳተንጠባጠበ አካላቶም ንክመልጡም ዝነበረ፤
7. ብሄረ ኩናማ ንምስቓይ በዓሉ ፈንጂ ቐቢሩ፡ ንስኽትኩም ቐቢርኩም ብዝብል ጉልባብ ብዙሓት አባላት ብሄረ ኩናማ ዘጥፈኤ እዩ፡፡ መሪሖ ውድብ ዲምሓኩኤ ካብዚ ተበጊሱ ክልተ ግዜ ናይ መጥንቀቓ ደብዳቤ እንተጸሓፈሉ እውን፡ ካብዚ እከይ ተግባራት አደብ ክገዝእ ብዘይምክኣሉን፡ አብ መወዳእታ ንሓይ ዓሳ ምስ ዲምሓኩኤ ርክብ አሎካ ብዝብል ጉልባብ አይምውት አይስሩር ስለዝገበሮ፡ ጀጋኑ ተጋደልቲ ዲምሓኩኤ ብዕለት 15/02/2017 ለይቲ ሰዓት 9:00 አብ ልዕሊኡ ስጉምቲ ወሲዱ፡

መሪሖ ውድብ ዲምሓኩኤ ክብሪ ብሄሩን ድሕንነት ብሄራት ኤርትራ አቕቡ፡ ሓርነታዊ ነጻነቶም ንምክንጻፍን ቀጻልነቶም ውሑስ ንምግባር ዝበቐ ዓቕሚ ከም ዘይለ ስርዓት ህግደፍ አዳዕዲዑ ይፈልጦ እዩ፡፡

አብዚ ሕጂ እዋን ስርዓት ህግደፍ፡ ዲምሓኩኤ አብ ልዕሊ ሓላፍቲ ስጉምቲ ምውሳድ ስለዝጀመረ፡ ሓይ ሓላፊ ህግደፍ እንተቐቲሉ ሰለስተ አባላት ኩናማ ክንቐትል ኢና፡ በዚ አቢልና ድማ ንብሄረ

ኩናማ ካብ መላእ ኤርትራ ክንጸርጎ ኢና ዝብል ጩራ ወዲ ጩራ “ኩናማ መሬት ኣለኩምዶ” ዝብል መደብ ኣብ ስራሕ ንምትግባር መምርሒ ሂሱ ኣሎ፡፡ ቅድሚ ሕጂ እውን ኣብ መቐለዊ መሬት ኩናማ ኤርትራ (ጋሽ ባርካ) ተመዲቡ ዝመጸ ካሕሳይ ገብረሂወት ኣብ 2008 ዓ.ም “ንብሄረ ኩናማ በብሓደ ክንቅንጽል ኢና መን ቀልጠፉ ከም ዝጸንት ድማ ንርኢ” ኢሉ ኣብ ኣኼባ ከም ዝተዛረበ ካብ ማንም ኤርትራዊ ዝኸወል ጉዳይ ኣይኮነን፡፡ ኮሌነል ወዲ ሓጎስ እውን ኣብ 1/2017 ዓ.ም ንኣባላት ኩናማ ከም እንስሳ ብሓይሊ ኮብኪቡ ኣብ ሕርሽኡ ከም ዘስርሖም ዝፍለጥ ኮይኑ፡ ኣብ ልዕሊ ብሄረ ኩናማ ዘለዎ ንዕቀትን ኩቱር ጽልኢ ደው ኣቢሉ ኣደብ እንተዘይገዚኡ ህይወቱ ኣብ ሓደጋ ከም ዘላ ክፈልጥ ይግባእ፡፡ ክልተ ግዜ ንስልክ ተሳቲፉ ኣሎ፡ ሳልሳይ ግን ናይ መወዳእታ ስጉምቲ ከም ዝኸውን ምንም ጥርጥር የልቦን፡፡